SHORT SENTENCES.

ENGLISH AND GUJARATI.

WITH A

GLOSSARY OF

USEFUL WORDS

(for beginners)

BOMBAY:

PRINTED AT THE

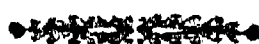
ANGLO-JEWISH AND VERNACULAR PRESS.

(Opposite Musjid Bunder Railway Station.)

1889.

Price 2 Annas.

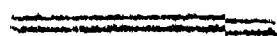
પ્રસ્તાવના.

હાલના અંગ્રેજી ભણુવાવાલા નાહાનાં બાલકોને અંગ્રેજી ભાષા પારકા દેશની હોવાને લીધે તેનું જ્ઞાન મેળવવામાં ઘણીજ મેહનત પડે છે અને તેઓનો પરિશ્રમ ઓછો કરવા સારૂં આ નાહાની સરખી ચોપડી અંગ્રેજી કેળવણી લેનારા બાળકોને તથા ખાનગી અભ્યાસ કરનારાઓને મદદ કરવા સારૂં ગોવિંદ વિઠ્ઠલ ગોખલે એ બિજા કેટલાએક ગ્રંથોના આધાર ઉપરથી બનાવી છે અને તેઓ એવી આશા રાખે છે કે એનો સ્વીકાર બધા લોક કરશે, અને વિનંતી કરે છે કે તેમાં કંઇપણ ભુલચુક હોવાની ખબર આપ્યાથી તેઓ ઘણા આભારી થશે.

જમનાદાસ ભગવાનદાસ કુંપની,

પ્રસીદ્ધ કર્તા.

SHORT SENTENCES.

ENGLISH & GUJARATI.

Good man,
સારો માણુસ.
He cries,
તે રડેછે.
Birds fly,
પક્ષીઓ ઉડેછે.
Bad boy,
ખરાબ છોકરો.
Good girl,
સારી છોકરી.
I spoke,
હું બોલ્યો.
He went,
તે ગયો.
I go,
હું જાઊંછું.

They are,
તેઓ છે.
His house.
તેનું ઘર.
Poor cow,
ગરીબ ગાય.
I know,
હું જાણુંછું
I want,
મને જોઇએ છે.
He wants,
તેને જોઇએછે
Go ye,
તમે જાઓ.
I am,
હું છું.

We go,
હમે જઇએ છીએ.
We do,
હમે કરીએ છીએ.
My ox,
મારો બળદ.
My book,
મારી ચોપડી.
He speaks,
તે બોલેછે.
He talks,
તે વાત કરેછે.
Dark room,
અંધારો ઓરડો.
Who comes?
કોણ આવેછે?
Good news,
સારી ખબર.
Who says,
કોણ કહેછે?

He goes,
તે જાએછે.
He runs,
તે દોડેછે.
He sees,
તે જુએછે.
I see,
હું જોઊંછું.
My name,
મારૂં નામ.
He swims,
તે તરેછે.
God knows,
ઇશ્વર જાંણેછે.
Race horse,
સરતનો ઘોડો.
Old man,
ઘરડો માણસ.
Young girl,
જુવાન છોકરી.

I say,
હું કહુંછું.
Red colour,
રાતો રંગ.
Blue cloth,
આસમાની કપડું.
Hot water,
ગરમ પાણી.
Bad blood,
ખરાબ લોહી.
Small eyes,
નહાની આંખો.

Yes sir,
હા સાહેબ.
Good food,
સારો ખોરાક.
He gives,
તે આપેછે.
He reads,
તે વાંચેછે.
Who jumps,
કોણ કુદેછે.
I took,
મેં લીધું.

Sit right, બરાબર બેસો.
Go back, પાછા જાવો.
Go soon, જલદી જાઓ.
Go up, ઉપર જાઓ.
Go down, નીચે જાઓ.
Go in, અંદર જાઓ.
Go out, બાહેર જાઓ.
Come to-mor-row, કાલે આવજો.

Come near, પાસે આવો.
Come in, અંદર આવો.
Fear God, ખુદાથી ડરો.
Be silent, ચુપ રહો,
Draw lines, લીટી દોરો.
Send him, તેને મોકલો.
Do So, એમ કરો.
Ask him, તેને પુછો,
Say so, એમ કહો.
Call him, તેને બોલાવો.
Come back, પાછા આવો.
Come soon, જલદી આવો.
Take care, સંભાલ રાખો.
Look out, બાહાર જુઓ.
Bring up, ઉપર લાવો.
Take away, લઇ જાઓ.
Stop him, તેને ઉભો રાખો.
Give him, તેને આપો.
Tell him, તેને કહો.

Run fast, જલદી દોડો.
Go home, ઘેર આવો.
Speak clear-ly, બરાબર બોલો.
Get up, ઉભા થાઓ.
Stand up, ઉભા થાવો.
Look here, અહીંઆ જુઓ.
Eat it, તે ખાવો
Drink it, તે પીઓ.
Give back, પાછું આપો.
Read it, તે વાંચો.
Put down, નીચે મુકો.
Be quick, વેહેલા થાવો.
Make haste, ઉતાવલ કરો.
Catch him, તેને પકડો.
Beat him, તેને મારો.
Cut it, તે કાપો.
Use it, તે વાપરો.
Be quiet, ચુપ થાવો.
Walk fast, જલદી ચાલો.

Go there, તાંહાં જાઓ.
Make-tea, ચા બનાવો.

Go to school, નિશાળે જાઓ.
Call the sepoy, સીપાઇને તેડો.
Clean it well, બરાબર સાફ કરજો.
Wash your face, તમારૂં મોહોડું ધુવો.
It is dirty, તે મેલું છે.
Bring some water, થોડું પાણી લાવો.
Mend my pen, મારી કલમ ઘડો.
Shut the door, બારણું બંધ કરો.
It is rain-ing, વરસાદ આવેછે.
Where is it, તે કંહાં છે.
It is dead, તે મુએલું છે.
Birds have wings, પક્ષીઓને પાંખો હોયછે.
Men have arms, માણસોને હાથ હોયછે.
Wait a little, જરા સબુર કરો.
Who was here.? અહિયાં કોણ આવ્યું હતું.
The dog barks, કુત્રો ભસેછે.
The cock crows, કાગડો કાઉ કાઉ કરેછે.
Take your choice, તમારે ગમે તે લેવો.
He is up-stairs, તે માળ ઉપરછે.
Do not laugh, હસો ના.

You came late, તમે મોડા આવ્યા.
Is he gone ? તે ગયો કે.
It is broken, તે ભાગેલું છે.
Learn your lesson, તમારો પાઠ કરો.
If you please, જેમ તમારી મરજી.
You are lazy, તમે આલસુ છો.
He turned pale, તે ફીકકો પડી ગયો.
Pick it up, તે ઉંચકી લેવો.
It is ripe, તે પાકું છે.
Who are you ? તમે કોણ છે ?
Who is he ? તે કોણ છે.
Bring my break-fast, મારો નાસ્તો લાવો.
Light the lamp, દીવો કરો.
Who is there ? તાંહાં કોણ છે.
Say that again, ફરીથી બોલો.
Comb your hair, તમારા બાલ હોળો.
He is dressing, તે કપડાં પેહેરે છે.
He fell down, તે પડી ગયો.
Was he hurt ? તેને કંઇ વાગ્યું કે ?
I am sleepy, મને ઊંગ આવેછે.
Raise your hands, તમારા હાથ ઊંચકો.
Take this note, આ ચિઠી લઇ જાઓ.
Hold it fast, તે મજબુત પકડજો.

Who told you ? તમને કોણે કહ્યું ?
How comes it ? એમ કેમ થાએ ?
At this rate, એ હિસાબે.
Does it rain ? વરસાદ આવેછે કે ?
Is it rain-ing ? શું વરસાદ આવેછે ?
It rains fast, જબરો વરસાદ આવેછે.
Do not forget, ભુલશો નહિ.
Open this letter, આ કાગળ ઊખેડો.
I love him, હું તેને ચાહુંછું.
I like it, તે મને ગમે છે.
Who began it ? પેહેલ કોણે કીધી ?
Who broke it ? તે કોણે ભાંજ્યું ?
Who did it ? તે કોણે કીધું ?
I must go, મારે જવું જોઇએ.
Go and inquire, જઇને તપાસ કરો.
I want a pen, મને એક કલમ જોઇએ છે.
Go down a little, જરા નીચે ખસો.
Empty this bottle, આ બાટલી ખાલી કરો.
Has he dined ? તે જમ્યો કે ?
I am present, હું હાજર છું.
He is absent, તે ગેરહાજર છે.
You are a fool, તમે બેવકુફ છે.
Boil the rice, ચોખા બાફો.

Hate no man, કોઇને ધિક્કારશો ના.
He is chained, તેને બેડી ઠોકીછે.
Do not lie, જુઠું બોલો ના.
Where is he ? તે કાંહાં છે ?
He is here, તે અહિંઆ છે.
Snuff the candle, ગુલ કાતરો.
Bring my shoes, મારા જોડા લાવો.
Who lives there ? તાંહાં કોણ રહેછે ?
Empty this box, આ પેટી ખાલી કરો.
Bring my clothes, મારાં કપડાં લાવો.
How are you ? તમે કેમ છો ?
Is he well ? તે સારી પઠે છે કે ?
He is sick, તે આજારી છે
He is un-well, તેના જીવને ગમતું નથી.
She lost it, તેણીએ તે ખોયું.
Look for it, તે શોધી કાહાડો.
Is it found ? તે જડયું કે ?
Who found it ? કોણને જડયું ?
I found it, મને જડયું.
I am sorry, હું દલગીર છું.
I am glad, હું ખુશી છું.
Sing a Song, એક ગીત ગાઓ.
Ring the bell, ઘાંટ વગાડો.

Silk is soft, રેશમ નરમ હોયછે.
Iron is hard, લોઢું કઠણ હોયછે.
Gold is yellow, સોનું પીળું હોયછે.
Silver is white, રૂપું સફેદ હોયછે.
It is hot, તે ગરમ છે.
Let it cool, તેને થંડુ પડવા દેવો.
I feel cold, મને તાઢાડ વાગેછે.
You slept well, તમે ખુબ ઉંઘ કાઢી,
Honey is sweet, મધ મિઠું હોયછે.
I know him, હું તેને ઓળખુંછું.
He is blind, તે આંધળો છે.
She is deaf, તે બેહેરી છે.
He is dumb, તે મુંગો છે.
Bring a chair, ખુરસી લાવો.
Open your books, તમારી ચોપડીઓ ઉઘાડો.
Read your lesson, તમારો પાઠ વાંચો.
Are you deaf? તમે બેહેરા છો કે?
Did you un-derstand? તમને સમજ પડીકે?
Not at all, મુદ્દલ નહીં
Go straight home, પાધરા ઘેર જાઓ.
He is poor, તે ગરીબ છે.
Tell the truth, સાચું બોલો.
You are right, તમે ખરા છો.

He is wrong, તે ખોટો છે.
Sweep this place, આ જગો વાળો.
Are you engaged ? તમે કામમાં છો કે ?
May I enter ? હું અંદર આઉં કે ?
Yes, you may, હા આવો.
Don't crowd so, એટલા ખિચોખિચ બેસતા ના.
Don't be long, વાર નહિ લાગે હો.
Don't strike him, તેને મારો ના.
Wake him up, તેને જગાડો.
What's the time ? કેટલા વાગ્યા ?
What's your number ? તમે કેતરમાં છો ?
I will en-quire, હું ખબર કાહાડીસ.
Do you hear ? તમે સાંભળોછો કે ?
Who is it ? તે કોણ છે ?
Address this letter, આ કાગલપરસરનામું કરો
Call the cook, બબરચીને બોલાવો.
Are you hurt ? તમને વાગ્યું કે ?
Come to tea, ચા પીવા આવો.
Defame no one, કોઇની નાલેસ કરશો ના.
What did he say ? તેણે શું કહ્યું ?
He said no-thing, તેને કાંઇ કહ્યું નહી.
What are you doing ? તમે શું કરોછો ?
Mindyour own business, તમેતમારૂં કામકરો

I am in haste, મને ઉતાવળ છે.
You may go then, ત્યારે ગમેતો તમે જાઓ.
Look at his face, તેના મોહાં તરફ જુઓ.
Never tell a lie, કદી જુઠું બોલશો ના.
I will ask him, હું તેને પુછીસ.
What o'clock is it? કેટલા વાગ્યા?
It is nine o'clock, નવ વાગ્યા છે.
Is there leave to day? આજે રજા છે કે?
There is leave to-day, આજે રજા છે.
Why? What is to day? શાની? આજેશું છે?
Don't you know that? શું તે તમેજાણતાનથી?
It is Sun-day to day, આજે રવિવાર છે.
Where is he gone? તે કાંહાં ગયો છે?
He is gone to Poona, તે પુણે ગયો છે.
When will he return? તેપાછોક્યારેઆવશે?
Do you rise early? તમે વેહેલા ઉઠોછો કે?
Where are you from? તમે ક્યાંથી આવ્યા?
What do you want? તમને શું જોઇએ છે?
I want a watch, મને એક ઘડિયાલજોઇએછે.
Will you buy it? તમે તે ખરીદ કરશો કે?
Read the first lesson, પેહેલો પાઠ વાંચો.
You made a mistake, તમે એક ચુક કીધી.
You read very bad, તમે ઘણું ખરાબ વાંચ્યું

They set out together, તેઓ સાથે નિકળ્યાં.
I have just come, હું હમણાજ આવ્યો.
How old are you? તમારી ઉમ્મર કેટલી છે?
What is your age? તમારી ઊંમર શું?
Write this for me, મારે વાસ્તે આ લખો.
Do you learn English? તમે઼ ઇંગ્રેજી શિખોછોકે?
You are very rude, તમે ઘણા બેઅદબ છો.
Has it gone ten? દશ થઈ ગયા કે?
Where have you been? તમે ક્યાં ગયા હતા?
Don't talk too much, એટલીબધીવાત નાકરો.
Get the carriage ready. ગાડી તૈયાર કરાવો.
Are you at leisure? ફરસુદ છે કે?
Go to market, બજારમાં જાઓ.
Buy me a slate, મારે વાસ્તે એક સ્લેટ લાવજો.
Is any one there? કોઇ છે કે?
It will rain to day, આજે વરસાદ આવશે.
He is very active, તે ગણો ચાલાક છે.
I am very hungry, મને ભૂખ બહુ લાગીછે.
The sky is clear, આકાશ ખુલ્લું છે.
What are you eat-ing? તમે શું ખાઓછો?
Don't go there again, ફરીથી ત્યાં જતા ના.
Don't wait for me, મારી વાટ જોતા ના.
It is fair to day, આજે આકાશ ખુલ્લું છે,

I am very sleepy, મને ઉંગ બહુ આવે છે.
Is your knife sharp ?તમારી છરી ચાલેછે કે?
When did this happen?એબનાવ ક્યારેબન્યો?
What is your name? તમારૂં નામ શું ?
Why was he punished?તેનેસજા શામાટેથઇ?
He was well punished,તેનેઅછી સજાથઇ.
This paper is damp, આ કાગલ હવાયલું છે.
Cool the water well,પાણીસારીપેઠેઠંડું પાડજો
They are dead a-sleep,તેઓ ભર ઉંગમાં છે.
He has five children, તેને પાંચ છોકરાં છે.
It will easily break,તેસેહેલાઇથીભાંગીજશે.
Put on your turban, તમારી પાગડી પેહેરો.
What is your in-come?તમારીઆવકકેટલીછે?
I feel very cold, મને તાહાડ બહુ વાગેછે.
What year is this ? આ કયું વરસ ?
What month is this ? આ કયો મહિનો ?
That will never do, એ તો કદી ચાલે નહીં.
Do you take snuff ? તમે તપકીર સુંઘોછો કે?
He is my friend, તે મારો મિત્ર છે.
Are you going out?તમે બાહાર જાઓછે કે?
Theycome from China,તેઓચીનથીઆવેછે
They are very strong,તેઓઘણામજબુતછે.
What do they cost ?તેઓનીશી કીમતબેસેછે?

Pour a little ink, થોડીક શાહી નાખો.
Do not spill it, ઢોળતા ના.
It is running over, તે છલકાઇ જાએ છે.
How did it begin? તે શરૂ કેમ થયું?
He is always late, તે હમેશાં મોડો આવેછે.
The clock has stopped,ઘડીઆલ બંદ પડયું છે
Have they all come? તે બધાં આવ્યા કે?
It is getting late, મોડું થાયછે.
My shoe is torn, મારો જોડો ફાટી ગયો છે.
He saw me first, તેણે મને પેહેલાં જોયો.
We live in India,આપણે હિંદુસ્થાનમાં વસીયેછે
Calcutta is far off, કલકત્તા ઘણું દુર છે.
Make room for me. મારે વાસ્તે જગા કરો.
He is a prisoner, તે એક કેદી છે.
Do you take wine? તમે દારૂ પીઓછો કે?
He is often drunk, તેવારેઘડીએ પીધેલોથાયછે
He trades in cotton, તે રૂનો વેપાર કરેછે.
It is not a cow તે કંઇ ગાય નથી.
What is it then? ત્યારે તે શું છે.
It is an ass, તે તો ગધેડું છે.
Keep the child quiet,તેબચ્ચાને મુગું રાખો
Get the box up? તે પેટી ઉપર લાવો.
What is in it? તેની અંદર શું છે?

I am not rich, હું દોલતમંદ નથી.
Let us go home, ચાલો આપણે ઘેર જઇએ,
Do this for me, મારું આટલું કામ કરો.
I will help you, હું તમને મદદ કરીશ.
Whose is the book ? તે ચોપડી કોણનીછે ?
Rain water is fresh,વરસાદનુંપાણીમિઠું હોયછે
Give me the ruler,મને પેલી આંકણીઆપો?
What made it fall ? તે શાથી પડયું ?
Whose book is this?આ ચોપડી કોણની છે?
It is Ratanji's, તે રતનજીની છે.
He is very careless, તે ઘણો બેદરકાર છે.
Are the boys come?છોકરાઓ આવ્યાછે કે.
When will he come ? તે કયારે આવશે ?
At half past nine, સાડે નવ વાગે.
Bring my new coat,મારો નવો દગલો લાવો
Bring some cold water, થોડુંકઠંડુપાણીલાવો
Call at my house. મારે ઘેર આવજો.
What did he die of ? તે શાથી મરીગયો ?
He died of cholera,તે કોલારાથી મરી ગયો.
Have you no strength?તમારામાંજોરનથીકે
What a strange thing?કેવુંઅજાએબજેવુંછે
Are you the oldest?સઉથી મોટા તમે છોકે?
Get this place swept, આ જગા વળાવો.

Copy this for me, મારે સારૂં આની નકલ કરો
There is no room here, અહીં જગા નથી.
You must do it, તમને તે કરવું પડશે.
Where as he been ? તે કાંહાં ગયો છે ?
I have lost my pen, મેં મારી કલમ ખોઇછે.
Where did you lose it? તમે તે કંહાં ખોઇ?
Can't you find it ? તે જડતી નથી કે ?
Where did he find it ? તેને તે કંહાંથી જડી?
Where was it found ? તે કાંહાંથી જડી ?
The roads are very bad, રસ્તા ઘણા ખરાબછે
The roads are very dusty; રસ્તે ધુળ ઘણીછે
Where did you learn ? તમે કાંહા શિખ્યા?
He has gone back again, તે પાછો ગયોછે.
How is he getting on? તેનું કામ કેમ ચાલેછે
I will be sure to come. હું ખાસુખા આવીશ
Did you see the fire ? તમે આગ જોઇ કે?
I shallstay at home, હું તો ઘેર રહીશ.
I shall be at home early, હું વેહેલોઘેરઆવીશ
There is no ink in it, તેમાં તો શાહીજ નથી
What is he crying about? તે શા સારૂં રડેછે
Who is most in fault ? વધારે વાંક કોણનો છે
I will speak to him, હું તેને કહીશ.
When did you dine ? તમે ક્યારે જમ્યા ?

What is your object? તમારી મતલબ શી છે
Where did you see him? તમેતેનેકંહાંમળ્યા?
He met me on the road, તેમનેરસ્તામાંમળ્યો
Have you taken your tea? તમે ચા પીધીકે.
He is a merchant, તે એક વેપારી છે.
What is the matter? એ શું છે?
Wher did you buy it? તમે તે ક્યાંથી ખરીદ્યું?
It is very dear, I think. મનેતોબહુમોઘું લાગેછે
What does he ask for it? તે એનું શું માગેછે
You have been cheated, તમે ઠગાઇ આવ્યાં
It is quite a bargain. એ તો ઘણું સસ્તું છે
This is all a trick, એ સઘળી ઠગાઇ છે.
He is a very wise man. તેઘણોડાહ્યોમાણસછે
He is an orphan boy તેમાબાપવગરનોછોકરોછે
It is made of glass, તે કાચનું બનાવેલું છે.
He dines at one o'clock, તે એક વાગે જમેછે
Don't be confused, ઘભરાતા ના.
He is confused, તે ઘભરાયો છે.
Don't confuse him, તેને ઘભરાવતા ના.
Don't interrupt him. તેને અચકાવતા ના.
Step here for a moment, જરા અહીં આવો.
I got up at gun-fire, હું તોપ પડતે ઉઠયો.
Don't fail to doit, તે કર્યા વગર રેહેતા ના હો

When will he be tried? તેનો ઇનસાફ ક્યારે થશે?
Is he confined to bed? શું તે ખાટલે પડયો છે ?
Have you enclosed it? તમે તે બીડી કે?
Are you all ready ? તમે સઘલા તૈયાર છો કે?
I don't think so, મને એમ નથી લાગતું.
What do you call it? એનું નામ શું છે ?
You are in light, તમે મને અંધારૂં પાડો છો.
What are you in need of, તમારે શું જોયે છે.
He is a needy man, તે તો ગરજાઉ છે.
Where does he live ? તે કાંહાં રહે છે
How is it cooked ? તે કેમ રંધાય છે ?
He is still ill, તે હજુ માંદો છે.
Is he very ill ? શું તે ઘણો માંદો છે ?
What is the matter with him? તેને શું થયું છે
Is he getting better? તેને ફેર પડવા માંડયો છે કે.
Feel my pulse, મારી નાડ જુઓ.
I staid very late, હું ઘણીવાર બેઠો.
Hand me that book, પેલી ચોપડી મને આપો.
What is your advice? તમારી સલાહ શું છે ?
He wears long beard, તેની દહાડી મોટી છે.
Answer my question,
મારા સવાલનો જવાબ આપો.

Can you speak English ?
તમને ઇંગ્રેજી બોલતા આવડેછે કે ?
Wake me very early,
મને ઘણો વેહેલો ઊઠાડજો.
Who brought this news ?
આ ખબર કોણ લાવ્યું ?
Your watch goes well.
તમારૂં ઘડિયાલ સારૂં ચાલે છે.
Have you no paper,
તમારી પાસે કાગલ નથી કે.
Who broke the ink-stand ?
ખડિયો કોણે ભાંજયો.
Take which-ever you like.
તમને જે ગમે તે લેવો.
Think before you answer.
વિચાર કરીને પછે જવાબ આપો.
Where are your books ?
તમારી ચોપડીઓ કયાં છે.
What is your father ?
તમારો બાપ શો ધંધો કરે છે ?
I am older than Sorabji.
હું સોરાબજી કરતાં મ્હોટો છું.

You had better ask him.
તમે એને પુછી જુઓ તો ઠીક.
Was he up all night?
તેને આખી રાત ઉજાગરો કીધો કે?
Would you like a drive?
ગાડીમાં બેશીને ફરવા ચાલશો?
He promised to come,
તેણે આવવાને કબુલ કરયું છે.
Where did you hear it?
તમે તે કાંહાં સાંભળ્યું?
Make me a cup of tea.
મારે સારૂં ચાનું એક પ્યાલું બનાવો.
I know him very well.
હું તેને સારી પેઠે ઓળખું છું.
Have you any money?
તમારી પાસે કંઈ પેસા છે કે?
Shall I get it for you?
હું તમારે વાસ્તે તે લઇ આણું?
I feel in very good spirits,
હું સારી પેઠે ખાસો હોંશિયાર છું.
He feels low spirited to-day.
આજ તે ઉદાસ થઇ ગયો છે.

He has got into a scrape.
તે કંઇ સપાટામાં આવી ગયો છે.
He will get off his time.
તે આ વખત ઉગરી જવાનો.
How does that work get on ?
તે કામ કેમ ચાલેછે ?
Why don't you get to work ?
તમે કામે કેમ મંડી જતા નથી ?
Get out of this habit soon.
એ ટેવ જલદી છોડી દો.
I can't get to the top.
મથાળે મારેથી નહિં જવાય.
Why are you fighting with him?
તમે તેની સાથે કેમ લડોછો.
He abused me sir.
સાહેબ એણે મને ગાળ દીધી.
May I leave the class sir ?
જરા વર્ગની બહાર જઇ આવું સાહેબ ?
May I drink water sir ?
પાણી પીઊં સાહેબ.
You write too close.
તમે બહુજ પાસે પાસે લખોછો.

Slant the letters more.
અક્ષરો જરા વધારે આડા લખો.
Write your name at the bottom.
નીચે તમારૂં નામ લખો.
What is your name ?
તમારૂં નામ શું ?
My name is Govind.
મારૂં નામ ગોવિંદ.
Do you know me ?
તમે મને ઓળખોછો કે ?
This is my book.
આ ચોપડી મારી છે.
It is not in my hand.
તે મારા હાથમાં નથી.
Go to bed early. વહેલા સુઇ જાઓ.
I beg your parden હું માફ માગું છું.
I cannot sit down.
મારાથી બેસાય એવું નથી.
What book is this.
આ શાની ચોપડી છે.
This is very easy.
આતો બહુ સહેલું છે.

I can speak a little.
મારાથી જરા બોલાયછે.
Please, give me a book.
જરાએક ચોપડીતો આપો.
Open your book. ચોપડી ઉગાડો.
It is full of faults. એ ભુલથી ભરેલું છે.
You read too low.
તમે બહુ ધીમે વાંચો છો.
He speaks like a European.
તે યુરોપીયનની પઠેમ બોલેછે.
I have learnt my lesson.
મેં મારો પાઠ કર્યો છે.
Go and wash your hands.
જઇને તમારા હાથ ધુઓ.
Give me his book.
તેની ચોપડી મને આપો.
Turn over leaf. પાનું ફેરવો.
I have lost the place.
મને જગો જડતી નથી.
What do you want, તમારે શું જોઇએ છીએ
Where do you live, તમે કયાં રહો છો.
When did you bathe, તમે કયારે ન્હાયા

Who is knocking at the door.
બારણુ કોણુ ઠોકે છે.
It is I, sir. સાહેબ એતો હુ.
How is it you are so late.
કેમ એટલા મોડા આવ્યા.
Have you sent for him ?
તમે તેને તેડાવ્યોછે કે ?
How many boys are present ?
કેટલાક છોકરા હાજર છે?
There is no oil in the lamp.
બતીમાં તેલ નથી.
What do you mean to do now ?
હવે તમે શુ કરવા માંગોછો ?
Just as you please.
જેમ તમારી મરજી હોય તેમ.
You will find this very useful.
આ તમને બહુ કામ લાગશે.
He has amassed great wealth.
તેણે ઘણી દોલત મેલવીછે.
Does this book belong to you ?
આ ચોપડી તમારી છે કે ?
He knows better than you.
તે તમારાં કરતાં વધારે જાણેછે.

Are you the owner of this house ?
આ ઘરના માલીક તમે છો કે ?
Do you know this man ?
આ માણુસને તમે ઓળખોછો કે ?
Take a chair and sit down.
ખુરસી લઇને બેસો.
Bricks are made of clay.
ઇંટરહી મટોડીની બનેછે.
The medicine had no effect.
તે ઓસડથી કંઈ ફેર પડયો નહીં.
This wall is twenty feet high.
આ દીવાલ વીશ ફુટ ઉંચી છે.
Let us now return home.
ચાલો હવે આપણે ઘેર પાછા જઇએ.
Which is the road to Mahim ?
માહિમ જવાનો રસ્તો કયો ?
How long shall you remain there ?
તમે તાંહાં કાંહાંવેર રેહેશો ?
Enclose my letter in yours ?
મારૂં કાગળ તમારાં કાગળમાં બિડો ?
Do you hear what I say ?
હું શું કહું છું તે તમે સાંભળોછો કે ?

What is the day of the month ?
આજ કેતરમી તારીખ થઇ ?
What is the day of the week ?
આજ સો વાર થયો?
When is he to come back ?
તે પાછો કયારે આવવાનો ?
He will be back in a few days.
તે થોડા દહાડામાં પાછો આવશે.
Try and improve your hand-writing.
મેહેનત લઇને તમારા અક્ષર વાળો (સુધારો)
If you are coming, come at once.
જો તમારે આવવું હોય તો એકદમ આવો.
Shut the door after you.
બારણું બંધ કરતા જજો.
He was turned out of the school.
તેને નિશાળમાંથી કાહાડી મુકયો હતો.
The ink is all dried up.
સાહી સઘળી સુકાઇ ગઇ છે.
What is the matter with that boy ?
પેલા છોકરાને શું થયું છે ?
Come whenever it suits you.
જારે ગમે તારે આવજો.

Will the evening suit you ?
વારૂં આજે સાંજનાં તમારાથી બનશે કે ?
Any time will suit me.
મારે સઘળો વખત સરખો છે.
Tell him I wish to see him.
તેને કહેજો કે મને મળે.
When shall I find him at home ?
મને તે ઘરમાં ક્યારે મળશે ?
You are wanted up there.
તમને ઉપર બોલાવેછે.
What does he want me for ?
તે મને શું કામ બોલાવેછે.
Step over and ask him.
જરા જઇને તેને પુછી આવોની.
I cannot use this pen.
આ કલમે મારાથી લખાતું નથી,
Bore a hole in the door.
બારણામાં એક વેહ પાડો.
Do not go without me.
મને લીધા વગર જશો ના.
Give me some more rice.
મને થોડા બીજા ચાવલ મુકો.

This news will make him very sorry.
આ ખબરથી તે ઘણો દલગીર થશે.
It is not easy to make him afraid.
તેને બીવડાવવો સેહેલ નથી.
Your talking will make me blunder.
તમે વાત કરાવીને મને ભુલ પડાવશો
She carries the child on her hip.
છોકરાને તે પોતાની કેડે લઇને જાએછે.
When are we to go to the new house.
આપણે નવા ઘરમાં કયારે જઇશું ?
He has got an appointment there.
તેને તાંહાં એક ચાકરી મલી છે.
It has gone ten this long while,
દશ કેવારના વાગી ગયા.
We are shivering with cold,
હમે તાહાડથી ધ્રુજીએ છૈએ.
The cold weather set in earlierthisyear
ઓણુ તાહાડ વેહેલી પડી.
Bombay is a very dear place to live in
મુંબઇમાં રેહેતાં ખરચ ઘણો થાયછે.
I have known him many years.
ઘણા વરસ થયા હું એને ઓળખુંછું.

I have known him from his infancy.
હું એને નહાનપણથી ઓળખું છું.
Where did you make his acquaintance?
તમારે એની સાથે કાંહાંથી ઓળખાણ થઇ ?
He is a very agreeable companion.
તે ઘણો મનમેલાપી દોસ્ત છે.
He has a large circle of acquaintance.
તેને ઘણે ઠેકાણે ઓળખાણ છે.
Has he sent you an invitation ?
તેણે તમને તેડું કીધું છે કે ?
I shall be home before twelve o'clock.
હું તો બાર વાગા અગાઉ ઘેર આવીશ.
He always promises but never comes.
તે હમેશાં કેહેછે પણ કદી આવતો નથી.
Several holidays this year fall on Sunday
ઓણ ઘણા ખરા તેહેવાર રવીવારે આવેછે.
All his efforts were of no avail.
તેની સઘળી મેહેનત ફોકટ ગઈ.
Your writing is rather too small.
તમે જરા બહુ ઝીણું લખોછો.
This is a very unsuitable time.
આ તો ઘણો કઢંગો વખત છે.

I wonder where Pestanji has gone,
કોણ જાણે પેસ્તનજી કાંહાં ગયોછે.
He fell from the third storey,
તે ત્રીજે માળથી પડયો.
Is it a three-storey house ?
શું તે ત્રણ માળનું ઘર છે ?
I am sure I don't know,
કોણ જાણે, મને માલુમ નથી.
What have you agreed to give him?
તમે એને શું આપવાનું પઠયુ છે ?
Don't call each other nick names,
એક બીજાની ખીજ ના પાડો.
He procured me this appointment,
તેણે મને આ ચાકરી અપાવી.
I wonder how old this house is ?
આ ઘર કોણ જાણે કેટલું જુનું હશે ?
I will go as soon as the rain is over,
વરસાદ રહ્યો કે હું જઇશ.
The sooner you do it the better,
જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારૂં
What did he want with you ?
તેને તમારૂં શું કામ હતું ?

Will he be tried in Surat ?
તેનો ઇનસાફ સુરતમાં થશે કે શું ?
He is a very obliging person,
તે ઘણો ભલો આદમી છે.
He lives in great style,
તે તો મોટા દમામથી રેહેછે.
This is not a fair sample,
આ કંઇ સારો નમુનો નથી.
Show me a specimen of your writing
મને તમારા દસકત બતલાવો.
I kept my bed for three days,
હું ત્રણ દાહાડા સુધી ખાટલે રહયો.
It was not my fault, I assure you,
હું ખરેખરૂં કહુંછું કે એમાં કંઇ મારો વાંક નહોતો.
They will hardly find room,
તેમને જગા ભાગ્યે મલે.
The rains have now fairely set in.
હવે ચોમાસું ખરેખરૂં બેઠું.
You need not speak so loud.
તમારે આટલું મોટેથી બોલવાનું કંઇ કામ નથી.
If you really need it, you can take it
તમારે એની ખરેખરી જરૂર હોય તો લઇ જાઓ.

A friend in need is a friend indeed.
દુખનો સાથી તેજ ખરો મિત્ર.
Were you ever at Surat?
તમે કદી સુરત ગયાછો કે?
Have you never been there?
તમે કોઇ દાહાડો તાંહાં નથી ગયા?
I do not know what it means,
મને એનો અર્થ માલુમ નથી.
Does he get any better?
તેને કંઇ ફેર પડવા માંડયો કે.
I feel pain in my side,
માહારી કુખમાં દરદ થાયછે.
I feel very angry with you,
મને તમારી ઉપર બહુ ગુસ્સો છુટે છે.
These mangoes are very ripe,
આ કેરીઓ ઘણી પાકેલી છે.
Are they too ripe?
શું તે છેક પાકી ગઇછે કે?
What did you do all day?
આખો દાહાડો શું કર્યા કીધું.
What were you doing all day?
આખો દાહાડો શું કરતા હતા?

Where did you go yesterday?
કાલે તમે કાંહાં ગયા હતા ?
I went to see Cawasji
હું કાવસજીને મળવા ગયો હતો.
Didanyonecome tosee youyesterday
તમને કાલે કોઇ મલવા આવ્યું હતું કે ?
What did you pay for that book?
તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?
Wind up your watch,
તમારા ઘડીયાલને કુંચી આપો.
We shall have a half holiday,
આપણને અર્ધા દાહાડાની રજા મલસે.
School will break up at one o'clock,
એક વાગતે નિશાળ બંધ થશે.
At what time were you there?
તમે તાંહાં કયારે ગયા હતા ?
At about half past five,
આસરે સાડે પાંચ વાગતે.
What street do you live in?
તમે કિયા મોહોલ્લામાં રહોછો.
How do you get your living?
તમારૂં ગુજરાન કેમ ચાલે છે.

I shall be busy all day to-morrow.
કાલે મને આખો દાહાડો કામ છે.
I intend to go to-day.
આજ મારો જવાનો ઇરાદો છે.
I make very free with you,
હું તમારી સાથે કંઇ જુદાઇ રાખતો નથી.
Where did you go last night?
રાત્રે તમે કાંહાં ગયા હતા ?
What takes you to Poona?
તમે પુણે શા સારૂ જાઓછો ?
Do you expect to get a prize?
તમને ઇનામ મલવાની આશા છે કે ?
Have any of you ever been there?
તમારામાંથી કોઇ તાંહાં જઇ આવ્યું છે કે ?
Explain this to Govind,
ગોવીંદને આ સમજાઓ.
Have you any thing to say to me?
તમારે મને કંઇ કેહેવું છે કે ?
What have you to say to me?
તમારે મને શું કેહેવાનું છે ?
Who gave you leave to do that?
તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજો ?

Will there be room enough!
જગો જોઇએ તેટલી થશે કે ?
What can I get you to eat!
તમારે સારૂં ખાવાનું શું લાઊં ?
What is that boy selling?
પેલો છોકરો શું વેચેછે ?
How is it to be helped?
એનો ઉપાય શી રીતે કરવો ?
How came you to do it?
તમારે તે કેમ કરવું પડયું ?
He had better pay his debts.
તે પોતાનું કરજ દિતાડે તો સારૂં.
It is a debt of very old standing,
એ દેવું તો ઘણા દહાડાનું છે.
He was on the point of death.
તે છેક મરવા તક થયો હતો.
What doctor attends him!
કયા દાકટરની તે દવા કરેછે ?
What medicine does he give him?
તે તેને શું દવા આપેછે ?
Where are you going to reside
તમે કાંહાં રેહેવા જાઓછે ?

I shall never forget your kindness,
હું તમારી મેહેરબાની કદી નહીં વિસરીસ.
Allow me to go with you,
તમારી સાથે મને આવવા દો.
Do you observe any defect in this?
તમને એમાં કાંઇ ખામી દેખાયછે?
Is there an index to this book?
આ ચોપડીનું સાંકળ્યું છે કે?
He said so in my presence,
તેણે મારાં દેખતાં એમ કહ્યું.
What is the weight of this stone?
આ પથ્થર કેટલો ભારી હશે?
It will be of no use to petition,
અરજી કીધાથી કંઈ વળવાનું નહીં.
You do not look well this morning,
આજ તમારો ચેહેરો કંઇ ઠીક લાગતો નથી.
I have a very bad head-ache,
મારૂં માથું બહુ દુખેછે.
I went to his house but did not find him at home હું તેને ઘેર ગયો હતો પણ તે મળ્યો નહીં
It is not certain yet that we shall go at all, હજુ નક્કી નથી કે આપણે જઇશું જ.

Is he going to remain there or will he return? શું તે તાંહાંજ રેહેવાનો છે કે પાછો આવશે?

I have been acquainted with him these 20 years, વીશ વરસ થયા મારે તેની સાથ ઓળખાણ છે.

What were the guns fired for this morning? આજે સહવારે તોપો શાની પડી.

Empty vessels sound most,
અધુરો ઘડો છલકાય ઘણો.

A bird in the hand is worth two in the bush, હાથમાં આવ્યું તે ખરૂં; અરધું છોડીને આખાને વળગવું નહીં.

A closed mouth catches no flies,
માંગ્યા વગર મા પણ ન પીરશે.

A constant guest is never welcome.
શેઠ આવ્યા તોકે નાંખો વખારે.

A crow was never the bearer of good news, રોતો જાય તે મુવાની ખબર લાવે.

A fig for the Doctor, ગરજ સરી ને વૈદ વેરી.

A friend in need is a friend indeed,
આડું આપે તે મિત્ર.

After death the doctor, મુવા પછી વૈદ.

All alike have their misfortunes,
ઘેરે ઘેરે માટીના ચુલા.
All grasp, all lose, આંખુ લેતાં જાંખુ જાય.
Charity begins at home,
ઘરના છોકરાં ઘંટી ચાટે ને ઉપાધ્યાને આટો.
Barking dogs seldom bite,
કહેશે તે કરશે શું, ને ગાજશે તે વરસશે શું.
Beggars can never be bankrupts,
નાગો નાહે શું ને નિચોવે શું.
Cast no dirt in the well that gives
you water, ખાવો તેનું ખોદો ના.
Every light has its shadow,
સુખ પાછળ દુઃખ છે.
Every one blows his own trumpet,
પોત પોતાના ગીત સૌ ગાય.
Every ono thinks his own geeseswans
પોતાની માને ડાકેણ કોઇ ન કહે.
You have not a jot of sense.
તમારામાં દોઢ બદામ જેટલી પણ અક્કલ નથી.
He is not come to himself,
તેને ભાન આવ્યું નથી.
I am in my right senses.
મારૂં કાળજું ઠેકાણે છે.

He fell into a swoon, તેને મૂર્ચ્છા આવી.
I ate it at a mouthful, હું તે એક કોળીએ ખાઇ ગયો.
He is too forward, તે બટક બોલોછે.
It is nothing to me, મારી જાણે બલા રાત.
You ought to know better, તમારો અક્કલ બક્કલ ગઇ છે કે શું
He will have his own way in everything, તે આપ મતિઓ છે.
Do not go to personalities, કોઇનું નામ દઇને ના બોલો.
Unbosom yourself to me,
મારી આગળ મન ખોલીને બોલો.
He is as true as the Sun, તે એક વચનીછે
He takes too much liberty,
તે તો છેક બેકયો ને.
Don't put a spoke in his wheel,
તેના પેટપર પગ ન મુકતા.
He was laughing in his sleeve,
તે અંદરથી હસતો હતો.
Little learning is a dangerous thing,
અલ્પ ગ્નાન તે અતી હાન.

If you give an inch he will take an ell, આંગળી આપતાં પોંહોંચો માંગે.

Good mind, good find,

આપ ભલા તો જગ ભલા.

All are well if self be well.

આપ સુખી તો જગ સુખી.

All that glitters is not gold,

ઊજલું એટલું દુધ નહી———(અથવા)

કાલા એટલા ભુતના સાલા નહીં.

To kill two birds with one stone,

એક પંથ ઔર દો કાજ.

As you sow, so shall you reap,

કરણી તેવી પાર ઊતરણી——(અથવા)

વાવશો તેવું ચાખશો.

He that works shall eat,

કરે ચાકરી તો ખાય ભાકરી.

No pains, no gains,

કષ્ટ વિના ફળ નહીં.

Him laud whose bread you eat.

જેની ધંટીએ દળિયે તેનાં ગીત ગાઇએ.

A bad workman quarrels with his tools, નાચવું નહીં તો આગણુંવાંકું.

Roses have thorns,
ગામ ત્યાં ઘેડવાડો હોય.
Set a thief to catch a thief.
ચોરનાં પગલાં ચોરજ જાણે.
While there is life there is hope,
જબતક સાસ તબલગ આસ——(અથવ i)
સાસ તાંહાં લગ સોસ.
Many men many minds,
જન મોહડે જન વાત.
Like for like and Nan for Nicholas.
જેવાં ભાઇનાં મોસાલાં તેવાં બેહેનનાં ગીત.
In Rome I am a Roman.
જેવો દેશ તેવો વેશ.
Great show and empty pockets,
ભરમ ભારી અને ખીસાં ખાલી——(અથવા)
ઢમ ઢોલ ને માહે પોલ.
Talk of the devil and his imp appears,
તમારા આવરદા મોટા છે.
He is caught in his own trap,
તેનાજ તાંટયા તેનાંજ ગલામાં.
He is a green eyed monster,
તેથી આંખમાં સનીસ્ચર છે.

Many hands make light work,
સાત પાંચની લાકડીને એકનો બોજ.
Strike the iron while it is hot.
દાવ આવે તારે સોકટી મારી એ.
Something is better than nothing,
નહીં મામા કરતાં કાના માંમા સારા.
Cut your coat according to your cloth
પગ જોઇને પાથરણું તાણવું.
First come first served.
આવે પેહેલો તે ખાય વેહેલો.
Such a father, such a son.
બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા.
Man proposes and God disposes.
માણસ ધારે ખુદા પાર ઊતારે.
Might is the only right,
મારે તેની તલવાર ——(અથવા)
હરામીના બે ભાગ.
It amounts to the same thing,
મુઆ નહીં અને પાછા થયા.
Pride goeth before destruction,
વિનાશ કાલે વિપરીત બુધ્ધિ.
Time is money,
વેલા એજ વસ્તુ.

Silence is the chief virtue,
સબસે બરી ચુપ.
Ignorance is bliss,
અજાણાની બલા દુર,
Every thing is good in its season,
લગનના ઢોલી લગને છાજે.
Evil gotten, evil spent,
જીસ મુલસે આયા ઇસ મુલસે ગયા.
Knowledge is power,
વિદ્યા એજ વીર્ય છે—— (અથવા)
શાસ્ત્ર એજ શક્તિ છે.

MY DEAR GOVIND,

The books you were kind enough to send me, came to hand safely to day. I have sent the money to your cousin, and am greatly obliged to you for the trouble you have taken.

Truly Yours,

BALKRISHNA,

Bombay, 15*th March* 1889.

મારા પ્યારા ગોવીંદ.

મેહેરબાની કરીને જે ચોપડીઓ તમે મને મોકલી, તે આજે સહી સલામત પહોંચી છે. મેં તેની કિંમત તમારા પિત્રાઇને મોકલાવીછે, અને તમે મહેનત લીધી તેને વાસ્તે તમારો હું ઘણો ઉપકારી થયો છું.

લા. તમારો સાચો મિત્ર,

બાલકૃષ્ણ.

મુંબઇ, તા૰ ૧૫મી મારચ ૧૮૮૯.

MY DEAR SIR,

I have not had the pleasure to hear from you for a long time. I shall be highly obliged to you if you will send me the books I wrote for in my last letter.

Yours faithfully,

NARAYAN.

Bombay, 15th January 1889.

જત ઘણા દહાડા થયા તમારો કાગળ મારા ઉપર આવ્યો નથી. મે જે ચોપડીને વાસ્તે મારા ગયા કાગળમાં લખ્યું હતું, તે ચોપડી તમે મોકલશો. તો તમારો મોટો પાડ માનીશ.

લા. તમારો વિશ્વાસુ મિત્ર.

નારાયણ.

મુંબઇ, તા૦ ૧૫મી જાનુઅરિ ૧૮૮૯.

Sir,

As I am laid up with a strong attack of fever, I am not able to come to School. Will you, therefore, have the goodness to grant me leave for today and mark me sick in the Catalogue?

I remain,

Sir,

Your most obedient pupil

NANABHAI. M.

Bombay, 17*th March* 1889.

સાહેબ.

મને તાવ આવ્યો છે, તેથી નિશાળે અવાય એવું નથી. માટે મેહેરબાની કરીને આજનો દહાડો રજા આપી હાજરી પત્રકમાં મારે નામે માંદો પૂરશો ?

હું છું સાહેબ,

તમારો ઘણોજ આજ્ઞાકારી નિશાળીઓ.

નાનાભાઇ મંછારામ.

મુંબઇ, તા૦ ૧૭ મી મારચ ૧૮૮૯.

GLOSSARY

OF

USEFUL TERMS.

સગાઇ.

Father, બાપ, (step f. –સાવકો બાપ.
Mother, માએ; (step m.)–મત્રાઇ માએ.
Brother, ભાઈ; (step b.)–સાવકો ભાઇ.
Sister, બેહેન; (step s.)–સાવકી બેહેન.
Son, છોકરો; (step s.)–સાવકો છોકરો.
Daughter, છોકરી; (step d.)–સાવકી છોકરી.
Husband, ધણી; વર; ખાવંદ.
Wife, ધણીયાણી; બઇરી; મોહોરદાર; વહુ.
Child, છોકરૂં; બચ્ચું. Children, છોકરાં; બચ્ચાં.
Uncle (paternal)–*father's brother*, કાકો–(his wife, કાકી)— *father's sister's husband*, ફુવો; (his wife ફુઈ.)
Uncle (maternal) *mother's brother* મામો-(his wife મામી) *mother's sisters's husband*, માસો; (his wife, માસી.)

Aunt paternal-(*father's brother's wife*) કાકી-(*father's sister*)-ફુઇ.

Aunt maternal-(*mother's brother's wife*)-મામી-(*mother's sister*) માસી.

Cousin-paternal- (*father's brother's son*-કાકાનો છોકરો; પિત્રાઇ ભાઇ; *father's sister's son*) ફુઇનો છોકરો.

Cousin maternal- (*mother's Brother's son*)-મામાનો છોકરો; (*mother's sister's son*)-માસીનો છોકરો; મસિયાઇ ભાઇ.

Nephew, (brother's son)-ભત્રીજો; (sister's son) ભાણેજ.

Niece, (brother's daughter) ભત્રીજી.

„ (sister's daughter) ભાણુજી,

Grand father—(paternal) બપાવો; દાદો.

„ „ —(maternal)મમાવો;આજો.

Grand mother—(paternal)-બપાઇ; દાદી.

„ „ —(maternal)-મમાઇ.

Great grand father, બાપનો અથવા માનો બપાવો અથવા મમાવો.

Great grand mother, બાપની અથવા માની બપાઈ અથવા મમાઇ.

Grandson, છોકરાનો અથવા છોકરીનો છોકરો; પૌત્ર.

Grand daughter, છોકરા અથવા છોકરીની છોકરી; પૌત્રી.

Father-in-law, સસરો.

Mother-in-law, સાસુ.

Brother-in-law, (wife's brother)–સાળો; (wife's sister's husband)–સઢાડુ:)(sister's husband–બંનેવી: (husband's elder brother)–જેઠ; husband's younger brother)-દેર;(husband's sister's husband) નનંદવાઇ.

Sister-in-law, (wife's sister)–સાળી;brother's wife)–ભોજાઇ; (husband's elder brother's wife)–જેઠાણી.(her husband, જેઠ;) husband's younger brother's wife) દેરાણી, (her husband, દેર;)(husband's sister)–નનંદ, (her husband, નંનદવાઇ)

Son-in-law, જમાઇ.

Daughter-in-law, વહુ.

જાનવરો.

Ant, કીડી.
Antelope, હરણ.
Ape, વાંદરો.
Ass, ગધેડું.
Bat, વાગલું.
Bear, રીંછ.
Bee, મધ માખ.
Buffalo, ભેંશ.
Bug, માકડ.
Bull, ગોધો.
Bullock, બલદ.
Butterfly, પતંગિયું.
Calf, વાછરડો.
Camel, ઊંટ.
Cat, બીલાડી.
Centipede, કાનકચુરો.
Cobra, નાગ.
Cock, મરઘો.
Hare, સસલો.
Hog, ડુકકર.
Horse, ઘોડો.
Cow, ગાય.
Cricket, કસારી.
Crow, કાગડો.
Cuckoo, કોયલ.
Dog કુત્રો.
Dove, કબુતર.
Dromedary, સાંઢણી.
Duck, બતક.
Eagle ગરૂડ પક્ષી.
Elephant, હાથી.
Flea. ચાંચડ.
Fly, માંખ.
Fowl, મુરગી.
Fox, કોહોલું.
Frog, દેડકો.
Gnat, મચ્છર.
Goat, બકરો.
Goose, હાંસ.
Owl. ઘુવડ.
Panther. ચિત્તા.
Parrot, પોપટ.

Jackal, શીઆલ.
Kid, બોકલિયું.
Kite, સમડી.
Lark, મેના.
Leech, જલો.
Lion, સિંહ.
Lizard, ઘસોરી.
Louse, જુ.
Mole, ચેન.
Mongoose,નોળિઓ.
Monkey, વાંદરો.
Mouse ઉંદર,
Mule, ખચ્ચર.
Musquito, ડાંસ.
Nag, ટટુ.
Nightingale,બુલબુલ
Ostrich, શાહામુર્ગ

Partridge, તિતર.
Peacock, મોર.
Pig. ડુક્કરનું બચ્ચું.
Pigeon, કબુતર.
Roe, હરણી.
Scorpion, વિચ્છુ.
Serpent, સાંપ.
Sheep, મેંઢો.
Snake, સાંપ.
Sparrow, ચલિ.
Spider, કરોળીઓ.
Squirrel, ખસેરી.
Tiger, વાઘ,
Vulture ગીદ.
Wasp, ભમરો.
Wolf, વરૂ.
Worm, કીડો.

શરીરના અવયવો.

Hair, બાલ, વાળ.
Crown, ટાળક.

Chin, હડકી.
Mouth, મોહોડું.

Head, માથું.
Skull,માથાની ખોપરી
Forehead, કપાળ.
Ear, કાન.
Eye, આંખ.
Pupil, આંખની કીકી.
Eyebrows,ભવા;ભમર
Eyelash, પાપણ.
Eyelid, પોપચું.
Nose, નાક.
Nostril, નસકોરી.
Cheek, ગાલ.
Whiskers, થેબિઆ,
Mustaches, મુછ.
Beard, દાઢાડી.
Chest, છાતી.
Breast, ધાઇ, સ્તન.
Nipple,ખોટણી;ડીંચી.
Rib, પાંસળી.
Belly, પેટ.
Navel, ડુંટી.
Abdomen, પેડુ.
Flank, કુખ.

Lip. હોઠ.
Tooth, દાંત.
Gum, પારા; અવાળુ.
Tongue, જીભ.
Palate, ટાલવું.
Grinder, દાઢાડ.
Jaw જડબું.
Jawbone, ડાચું.
Molar, દાડ.
Saliva, લબ.
Spittle, થુક.
Larynx, નરડી; ગરચી.
Neck, ગરદન.
Throat, ગળું.
Trunk, ધડ.
Wrist, પોહચો.
Palm, હથેલી.
Thumb,હાથનોઅંગોઠો
Finger, આંગલુ
Knuckle, ટાંચાં.
Fist, મુઠ્ઠી.
Nail, નખ.
Pulse, નાડ.

Buttock, કુલ્લું.
Annuys. સફ્રો.
Waist, કંમર.
Hip, કેડ.
Back, બરડો.
Back bone, બરડાનો કાંઠો.
Shoulder, ખભું.
Arm, બાજુ.
Armpit, કાખ,બગલ:
Elbow,કોપરિયું:કોણી
Hand, હાથ.
Skeleton, હાડપંજર.
Skin, ચામડી.
Bone, હાડકું.
Flesh, માંશ.
Blood, લોહી.
Artery, ધોરી નસ.
Vein, નસ.
Muscles, ગોટલાં.
Brain, ભેજું.
Heart, દિલગુરદો.
Liver, કલેજુ.
Lap, ખોળો.
Thigh, જાંગ.
Foot, પગ.
Knee, ઘુટણુ.
Leg, ટંગડી.
Calf, ટેંટુ.
Ankle, ઘુંટી.
Instep, પગની પાટલી.
Heel, પગની એડી.
Sole, પગનું તલિયું.
Toe, પગનો અંગુઠો.
Body, બદન; શરીર.
Lungs, ફેફસાં.
Stomach, હોજરી.
Bowels, આંતરડાં.
Spleen, તલિ.
Kidney, ગુરદો.
Bladder, ફુકો.
Gallbladder, પિત્તા.
Marrow, ગુર.
Membrane, ઝીલી.
Runnet, ચુસદો.
Womb, ગર્ભ.

દરદો.

Abscess, ધુમડું.
Ague, તાહાડીયોતાવ.
Albugo, ફુલું
Asthma, હાફણું.
Bile, પિત
Carbuncle, પાઠું.
Cataract, મોતિઓ.
Colic, ચુંકો.
Convulsion, ઉપલ્યું
Consumption, ખઇ.
Costiveness, કબજી-યાત.
Cough, ઠાંસો.
Cramp, આંકરાં.
Cripple, ખોડું
Deaf, બેહેરૂં
Diarrhœa, અધામણું.
Dislocation, મોચાતું
Dropsy, જલંદર.
Dumb, મુગું.
Dysentry, મરડો.
Blindness, અંધાપો.
Blister, ફોફૈયો.
Boil ફોલ્લો.
Burn, છાગરો.
Cancer, ખરપસું.
Giddiness, ભોર; ફેર.
Gout, નજલો.
Hiccough, અડગરી.
Indigestion અજીરણ
Itch, ખસ, ખુજલી.
Jaundice, કમલો.
Lame, લંગડું.
Leprosy, કોહોડ.
Measels, ગોવરૂં,
Mole, તલ.
Pain, દુખ; દરદ.
Paralysis, લખવો.
Phlegm, બલગમ.
Piles, હરસ.
Pimple, ફુલ્લી.
Tumour, ગાંઠ.

Epilepsy, ફિફરૂં
Fever, તાવ.
Fistula, ભગંદર
Fomentation, સેક.
Ulcer, નાસુર.
Wart, મસો.
Whitlow, નખછર.
Worms, કરમ.

કરિયાણું, ઇ.

Aloes, એલિયો.
Aloeswood, અગર.
Alum, ફટકી.
Amber, કેરબો.
Aniseseed, અનીસુ.
Antimony, સુરમો.
Arsenic(red)મનસીલ
,, (white) સોમલ,
,, (yellow)હરતાલ.
Asafœtida, હીંગ.
Benzoin, લોબાન.
Bezoar, ગોરૂંચંદન.
Blue vitriol,મોરથુથુ
Borax, ટણકન ખાર.
Castor, એરંડી.
Catechu. કાથો.
Chiretta, કરીઆતું.
Cinnamon, તજ.
Civet, ઝેરકચુરો.
Cloves, લવંગ.
Cochineal, કીરમજ.
Coffee, બુન; કાફી.
Collyrium, અંજન.
Copal, ચંદરસ.
Copperas, હીરાકસી.
Corianderseed, ધાના
Croton, જમાલગોટો.
Cubebs, કબાબચીની.

Brimstone, ગંધક. Cumin seed, જીરૂં.
Camphor, કપુર. Fennelseed,વરીયાલી
Caraway seed,સુવા. Fleabane (purple),
Cardamoms, એલચી. કાલી જીરી.
Grams, ચણા. Linseed, અળસી.
Poppyseed,ખસખસ Rapeseed, સરસી.
Wheat, ઘઊં. Barley, જવ.
Rice, ચોખા. Pulse, ડાલ.
Tamarind, ચીંચ. Onions, પ્યાજ, ડુંગલી.
Umbrella, છતર. Knife, ચપ્પુ.
Walking stick, હાથમાં પકડવાની લાકડી.
Parlor, બેસવા ઉઠવાનો ઓરડો.
Threshold, ઉમરો. Verandah, ઓટલો.
Garden, બગીચો. Gardener, માળી.
Cocoanut, નાળિઅર. Kernel, ટોપરૂં.
Garlic, લસણ. Jogree, ગોળ.
Potatoes, પટાટા.
Frankincense લોબાન Ochre (red) ગેરૂ.
Gallnut, માયફળ. Opium, અફીમ.
Ginger, (dry) સુંઠ. Pellitory, અકલગરો.
Gum, ગુંદર. Pepper, મરી.
Henna, મેંદી. Poppy, ખસખસ.
Hogplum, આમરા. Quince seed, બેદાના

Indigo, કાલી ગલી.
Liquorice, જેઠીમધ.
Litharge, મુરદારસીંગ.
Mace, જાવંત્રી.
Madder, મંજીઠ.
Mangosteen, કોકમ.
Manna, માંઈ
Musk, કસતુરી.
Mustard, રાઈ.
Myrobalans, હારડાં
Myrrh, હીરાબોલ,
Nutmeg, જાયફલ.
Nuxvomica, ઝેહેરી. કચુરો.

Red lead, સીંદુર.
Rhubarb, રેવંચીની.
Saffron, કેસર.
Sandle, સુખડ.
Sapan wood, પતંગનું શાકડું.
Senna, સુનામખી.
Sugar, ખાંડ.
Sugarcandy, શાકર.
Tea, ચાએ.
Thorn apple, ધંતુરો.
Turmeric, હલદ.
Verdigris, જંગાલ.
Wormwood, દમડો.

મેવો.

Almond, બદામ.
Apple, સેફ.
Apricot, જરદઆલુ,
Coc oanut, નારીએલ.

Melon, ખરબુચું.
Muskmelon, ચીભડું.
Orange, નારંગી.
Pineapple અનેનાસ.

Cucumber, કાકડી.
Date, ખજુર.
Fig અંજીર.
Grape, દરાક.
Guava. જમરૂખ.
Ja k fruit, ચાંપુ,
Lemon, લીંબુ.
Mango, કેરી.
Plantain, કેળું.
Plum, આળુ.
Pomegranate, દાડમ.
Pompelmoose, પપા-
નાસ.
Sugarcane, શેરડી.
Walnut, અખરોટ.
Watermelon, તરબુચ

ફુલ.

Boquet, ફુલનો તોરો.
Daisies, મોગરાનાં ફુલ.
Jasmine, ચંપેલી.
Rose, ગોલાબ.
Sunflower, સુરજમુખી ફુલ.
Tube rose, ગુલછરી.
Tulip, ગુલલાલા.

ધાતુ.

Brass, પિત્તલ.
Bronze, કાંસુ.
Copper, ત્રાંબુ.
Leafmetal, વરખ.
Mercury, પારો.
Peuter જસત.

Gold, સોનું
Silver, રૂપુ.
Iron, લોહોડું.
Steel, પોલાદ.
Lead, સીસું.
Tin, કહાઇ.

ઘરેણાં ઇ.

Agate, અકીક.
Amber કેરબો.
Anklet, પોહ્રાં.
Bracelet, પોંહોંચી.
Coral. પરવાલું.
Diamond, હિરો.
Earring, એરિંગ.
Emerald જમરૂદ.
Garnet, ચાકૂત.
Jewel, જવાહીર.
Necklace, માળા.
Pearl, મોતી.
Ring, વિટી.
Ruby, માણુક.
Sapphire, લીલમ.
Topaz, પોખરાજ.

ધંધાદારીઓ.

Architect, વાહાડિયો.
Baker, પદર.
Banker, નાણાવટી.
Farrier, નાલબંદ,
Fishmonger, માછી.
Goldsmith, સોની.

Barber, હજામ.
Blacksmith, લુહાર.
Bricklayer, કડિયો.
Broker, દલાલ,
Butcher, કશાઇ.
Carder, પિંજરો.
Carpenter, સુથાર.
Clerk, મેહેતો.
Cobbler. ચમાર.
Cook, બાવરચી.
Coppersmith, કસારો
Cowherd, ગવલી.
Draper, કાપડિયો.
Druggist, ગાંધી.
Dyer, રંગારી.
Embroiderer, ચીકનદોજ.
Groom, ઘોડાવાળો.
Jeweller, ઝવેરી.
પચ્ચીગર.
Mason, ઘોડફારો.
Midwife, દાઇ.
Milkman, દુધવાળો.
Nurse, આયા.
Porter, હેલકરી.
Potter, કુંભાર.
Tailor, દરજી.
Tiler, ચારો.
Turner, કંતારી.
Washerman, ધોબી.
Weaver, વણકર.
Wetnurse, ધાવ.

પરચુરણ.

Goglet, ચંબુ, કુજો.
Door, દરવાજો.
Garden, બગિચો.
Bedstead, પલંગ.
Tripod, તિપાઇ.
Frame, ચોકઠું.
Palm tree, ખજુરી, તાડ, માંડનું ઝાડ.

Blanket, ધાબ્લી.
Cradle, પાન્નું; પાળણું.
Curtain, મચ્છરદાની.
Mattress, ગોદડું.
Pillow, તકીઓ.
Quilt, સુજની.
Candle, મોમબતી.
Chair, ખુરશી.
Globe lamp, હાંડી.
Bench, બાજટ.
Chandelier, ઝુમર.
Cup, પ્યાલું.
Comb, કાંસકી,
Dish, રકાબી.
Fork, કાંટો.
Knife, છરી.
Spoon, ચમચો.
Screen, પડદો.
Easy chair, આરામ ખુરસી.
Box, પેટી,

Goblet, કાંસીયો.
Censer, ધુપદાન.
Pan, પેણો.
Kettle, કિટલી.
Mortar, ખાન્નીપરા.
Pestle, બતો.
Scissors. કાતર.
Sieve, ચાળણી.
Tongs, ચિપિયો.
Jar, બરની.
Jug, કુજો.
Lantern, ફાણસ.
Mat, સાદડી.
Plate, રકાબી.
Broom, ઝારૂ.
Brush, પીંછી.
Funnel, ગન્ની.
Watch, ઘડિયાળ.
Table, મેજ.
House, ઘર.

